

- 2) Μήπως η επίκληση του κατά το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) 1346/2000 κανόνα της *lex causae*, προκειμένου να αποδειχθεί ότι «το δικαιο αυτό δεν παρέχει στη συγκεκριμένη περίπτωση κανένα μέσο προσβολής της δικαιοπραξίας αυτής», πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ο διάδικος που φέρει το βάρος αποδείξεως πρέπει να αποδείξει ότι εν προκειμένω η *lex causae* δεν προβλέπει, κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο, κανένα μέσο προσβολής δικαιοπραξίας, όπως αυτή που στην παρούσα υπόθεση θεωρήθηκε επιβλαβής —δηλαδή η πληρωμή συμβατικής οφειλής— ή πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ο διάδικος που φέρει το βάρος αποδείξεως πρέπει να αποδείξει ότι, αν η *lex causae* επιτρέπει την προσβολή μιας τέτοιας δικαιοπραξίας, δεν πληρούνται οι συγκεκριμένες προϋποθέσεις που απαιτούνται για να μπορέσει εν προκειμένω μια τέτοια προσβολή να τελεσφορήσει και που είναι διαφορετικές από εκείνες της *lex fori concursus*;
- 3) Δύνανται το εξαιρετικό καθεστώς που προβλέπεται από το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) 1346/2000 —λαμβανομένης υπόψη της *ratio* του καθεστώτος αυτού που είναι η προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των αντισυμβαλλομένων ως προς τη σταθερότητα της δικαιοπραξίας σύμφωνα με τη *lex causae*— να εφαρμοστεί ακόμη και όταν οι συμβαλλόμενοι εδρεύουν στο ίδιο κράτος μέλος, το δικαιο του οποίου, ως εκ τούτου, προσρίζεται με προβλέψιμο τρόπο να καταστεί *lex fori concursus*, σε περίπτωση αφερεγγυότητας ενός εξ αυτών, και οι συμβαλλόμενοι, μέσω συμβατικής ρήτρας ορίζουσας ως εφαρμοστέο το δικαιο άλλου κράτους μέλους, εξαιρούν την ανάκληση των πράξεων εκτελέσεως της πιο πάνω συμβάσεως από την εφαρμογή των κανόνων της *lex fori concursus*, από τους οποίους δεν επιτρέπεται παρέκκλιση και οι οποίοι θεσπίστηκαν για την προστασία της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως των πιστωτών, και τούτο εις βάρος του συνόλου των πιστωτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας;
- 4) Πρέπει το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 593/2008 να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, για τους σκοπούς εφαρμογής του κανονισμού αυτού, στις «περιπτώσεις που εμπεριέχουν σύγκρουση νόμων» περιλαμβάνεται η περίπτωση όπου σύμβαση ναυλώσεως συνήφθη σε κράτος μέλος μεταξύ εταιριών που εδρεύουν στο ίδιο κράτος μέλος και περιέχει ρήτρα ορίζουσα ως εφαρμοστέο το δικαιο άλλου κράτους μέλους;
- 5) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο τέταρτο ερώτημα, πρέπει το άρθρο 3, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 593/2008, σε συνδυασμό με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) 1346/2000, να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η επιλογή των συμβαλλομένων να υπαγάγουν σύμβαση στο δικαιο κράτους μέλους άλλου από εκείνο στο οποίο εντοπίζονται «όλα τα άλλα σχετικά με την περίπτωση δεδομένα» δεν θίγει την εφαρμογή των κανόνων του δικαίου του τελευταίου κράτους μέλους, από τους οποίους δεν επιτρέπεται παρέκκλιση και οι οποίοι έχουν εφαρμογή, ως *lex fori concursus*, για να μπορέσουν να προσβληθούν δικαιοπραξίες που πραγματοποιήθηκαν πριν από την κατάσταση αφερεγγυότητας, με αποτέλεσμα να υπερισχύουν της εξαιρετικής διατάξεως του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΚ) 1346/2000;

(¹) Κανονισμός (ΕΚ) 1346/2000 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας (ΕΕ L 160, σ. 1).

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως την οποία υπέβαλε το Supremo Tribunal Administrativo (Πορτογαλία) στις 5 Φεβρουαρίου 2016 — Associação Sindical dos Juizes Portugueses κατά Tribunal de Contas

(Υπόθεση C-64/16)

(2016/C 156/32)

Γλώσσα διαδικασίας: η πορτογαλική

Αιτούν δικαστήριο

Supremo Tribunal Administrativo

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Προσφεύγουσα: Associação Sindical dos Juizes Portugueses

Καθού: Tribunal de Contas

Προδικαστικό ερώτημα

Λαμβανομένων υπόψη των επιταγών μείωσης του υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος και χρηματοδοτικής ενισχύσεως βάσει ευρωπαϊκών διατάξεων, έχει η αρχή της δικαστικής ανεξαρτησίας, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ και στο άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽¹⁾, καθώς και στη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την έννοια ότι αντικείται στα μέτρα μείωσης των αποδοχών που εφαρμόζονται στους δικαστές στην Πορτογαλία, μέσω μονομερούς και συνεχιζόμενης επιβολής από άλλες συντεταγμένες εξουσίες και όργανα, όπως προκύπτει από το άρθρο 2 του νόμου 75/2014, της 12ης Σεπτεμβρίου 2014;

⁽¹⁾ ΕΕ 2000, C 364, σ. 1.

Αίτηση προδικαστικής απόφασης την οποία υπέβαλε το Tribunale Ordinario di Verona (Ιταλία) στις 10 Φεβρουαρίου 2016 — Livio Menini και Maria Antonia Rampanelli κατά Banco Popolare — Società Cooperativa

(Υπόθεση C-75/16)

(2016/C 156/33)

Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική

Αιτούν δικαστήριο

Tribunale Ordinario di Verona

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Ανακόπτοντες: Livio Menini και Maria Antonia Rampanelli

Καθής: Banco Popolare — Società Cooperativa

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Πρέπει το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 2013/11⁽¹⁾, κατά το μέρος που ορίζει ότι η εν λόγω οδηγία εφαρμόζεται «με την επιφύλαξη της οδηγίας 2008/52⁽²⁾», να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι επιφυλάσσει στα επιμέρους κράτη μέλη τη δυνατότητα να προβλέπουν υποχρεωτική διαμεσολάβηση μόνο για τις περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2013/11, δηλαδή για τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 2013/11, τις συμβατικές διαφορές που απορρέουν από συμβάσεις άλλες από τις συμβάσεις πωλήσεως ή παροχής υπηρεσιών, καθώς και εκείνες που δεν αφορούν τους καταναλωτές;
- 2) Πρέπει το άρθρο 1 [...] της οδηγίας 2013/11, κατά το μέρος που διασφαλίζει στους καταναλωτές τη δυνατότητα να υποβάλουν καταγγελία κατά επαγγελματιών σε συσταθέντες προς τούτο φορείς εναλλακτικής επίλυσεως διαφορών, να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία προβλέπει την προσφυγή στη διαμεσολάβηση, σε μια από τις διαφορές τις οποίες αφορά το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/11, ως προϋπόθεση του παραδεκτού του ενδίκου βοηθήματος που ασκήθηκε από το μέρος που έχει την ιδιότητα του καταναλωτή και, εν πάση περιπτώσει, σε εθνική ρύθμιση η οποία προβλέπει την υποχρεωτική επικουρία από δικηγόρο και τα σχετικά έξοδα για τον καταναλωτή που μετέχει στη διαμεσολάβηση σε μια από τις προαναφερθείσες διαφορές, καθώς και τη δυνατότητα μη συμμετοχής στη διαμεσολάβηση μόνο όταν συντρέχει δικαιολογητικός λόγος;

⁽¹⁾ Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) (ΕΕ L 165, σ. 63).

⁽²⁾ Οδηγία 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2008, για ορισμένα θέματα διαμεσολαβήσεως σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 136, σ. 3).